

منازعات می‌تواند یک مجموعه ارزنده و مفید باشد.

تازه‌های کتاب درباره خاورمیانه

تهیه و تنظیم: دکتر حمید احمدی
دانشیار علوم سیاسی دانشگاه تهران

Ann M. Leisch and Ian S. Lustick,
(eds.), *Exile and Return: Predicaments
of Palestinians and Jews*, Philadelphia:
University of Pensilvania Press, 2005,
368 pages.

تبعید و بازگشت: گرفتاری‌های شدید فلسطینی‌ها و یهودیان

تدوین‌کنندگان این کتاب که هر دو از پژوهشگران برجسته مسایل خاورمیانه هستند، برآنند تا با گردآوری این مجموعه مقالات اوضاع فلسطینی‌ها و یهودیان را که هر دو گرفتار مشکل تبعید و آوارگی هستند و برای بازگشت به سرزمینی که هر دو از آن خاطره دارند و هر یک مدعی حق تمام عیار بر آن هستند و می‌خواهند دیگری را از آن بیرون کنند، بیان نمایند. هدف تدوین‌کنندگان از گردآوری این مقالات که توسط اسراییلی‌ها، فلسطینی‌ها و آمریکایی‌ها نوشته شده، این است که

مهم‌تری چون نقش فرهنگ در ملی‌گرایی می‌پردازد و نشان می‌دهد که چگونه جنبش‌های ملی‌گرایانه، برخی پدیده‌های سیاسی معاصر همچون اسلام سیاسی، اجتماع‌گرایی و شکست دموکراسی سکولار - لیبرال را شکل داده است.

Raphael Cohen-Almagor (ed.) *Israeli Democracy at the Crossroads*:
New York: Routledge, 2005, 275 pages.

دموکراسی اسرائیل بر سر دوراهی

این مجموعه مقالات در برگیرنده گزیده‌ای از مقالاتی است که ابتدا در نشریه امور اسرائیل چاپ شد. در این مقالات موضوعاتی چون فضای سیاسی اسرائیل، جنگ علیه تروریسم، وضع زنان، وضع شهروندان فلسطینی و جدایی دولت از دین به بحث گذاشته شده است.

Jenny B. White, *Money Makes Us Relatives: Women's Labor in Turkey*,
New York: Routledge, 2005, 157 pages.
پول ما را خویشاوند می‌کند: زنان کارگر در ترکیه

هدف نویسنده درک این مسئله است

فرمولها، راه‌حلها و روشهایی را به دست دهند که رهبران فلسطینی و اسرائیلی براساس آن بتوانند مردم خود را متقاعد کنند که توافقی‌های انجام شده میان آنها نه نابود کننده دولت یهودیان اسرائیل است و نه در پی از میان بردن آرزوی بازگشت فلسطینی هاست.

Anshuman A. Mondal, *Nationalism and Post-Colonial Identity: Culture and Ideology in India and Egypt*, New York and London: Taylor and Francis / Routledge, 2003, 244 pages.

ملی‌گرایی و هویت پسا استعماری: فرهنگ و ایدئولوژی در هند و مصر

آنشومان موندال، استاد ادبیات معاصر دانشگاه لستر، با مقایسه میان مصر و هند تکامل جنبش‌های ملی‌گرایانه را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. نویسنده تحلیل دقیقی از گفتمانهای ملی‌گرایانه در مصر و هند، یعنی دو کشوری ارایه می‌دهد که به لحاظ جنبش‌های ملی‌گرایی اهمیت بسزایی دارند. نویسنده با بهره‌برداری از چارچوبهای نظری نظریه پردازان برجسته‌ای چون بندیکت اندرسون، ارنست گلنر، اریک هابسباوم و آنتونی اسمیت، به مسایل

که چرا ترکیه ارزش کار زنان را پایین آورده و حوزه گسترده ای از کار ارزان را برای بازار جهانی به وجود آورده است. او در جریان دو سال پژوهش میدانی در میان جامعه مهاجر روستایی استانبول، نشان می دهد که چگونه کار زنان مزد بگیر بخشی از تعهدات روابط خویشاوندی آنهاست و به عنوان تداوم کار محلی آنها برای خانواده هایشان تلقی می شود. مشارکت زنان در این نوع تولید، بازتاب توان بازار جهانی برای غلبه بر

Hasan Javadi, Persian Literary Influence on Early English Literature with Special Refernce to the Nineteenth Century, Cost Mesa, CA: Mazda Publishers, 2005, 212 pages.

نفوذ ادبی ایران بر ادبیات نخستین انگلستان در قرن نوزدهم

حسن جوادی در این کتاب به موضوعی پرداخته است که به طور عمده در هیچ اثری به آن اشاره نشده، و آن عبارت است از نفوذ شسرق و به ویژه ایران در شکل دهی به تاریخ ادبیات انگلستان. کتاب بحث خود را از دوران میانه شروع می کند؛ یعنی زمانی که کتاب مقدس (تورات و انجیل) و سایر آثار کلاسیک، منابع اصلی

هنجارهای فرهنگی محلی و بهره کشی از این هزینه های پایین تولید است. کتاب در برگیرنده مطالب مقایسه ای برای کار زنان در کشورهای دیگر نیز هست و همچنین مطالب تازه ای درباره اسلام، جهانی شدن و جنسیت به دست می دهد.

Moniru Ravanipur, *Kanizu: Stories*, edited by M. R. Ghanoonparvar, Costa Mesa, CA: Mazda Publishers, Inc., 2004, 123 pages.

کنیزو: مجموعه داستان

کنیزو ترجمه مجموعه داستانهای منیرو روانی پور، داستان نویس برجسته معاصر ایران، است که در واقع بیانگر بررسی روحیه حاکم بر هنرمندان و نویسندگان

ویژگیهای مقالات کتاب، نشان دادن ماهیت دوگانه و اغلب متناقض آزادسازی سیاسی است. همچنان که برخی از نویسندگان کتاب با تکیه بر مورد‌های مطالعاتی؛ چون، مراکش، الجزایر، مصر، اردن، کویت، قطر و یمن تأکید کرده‌اند، آزادسازی سیاسی به

گونه‌ای که از سوی دولت مدیریت می‌شود، نه تنها فضاهای نوینی را برای بحث و انتقاد باز نمی‌کند، بلکه به عنوان یک تاکتیک برای پرهیز از دموکراتیک شدن واقعی مورد استفاده قرار می‌گیرد. نویسندگان در چندین فصل درباره ایران، سود و زبان اصلاحات محدود را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده‌اند. در حالی که برخی نویسندگان بر آن هستند که ترکیه پس از به قدرت رسیدن حزب اسلام‌گرای عدالت و توسعه در انتخابات ۲۰۰۲، به سوی پشت سر گذاشتن دوران طولانی کشمکش و بن بست سیاسی حرکت می‌کند، سایرین با این خوش بینی چندان موافق نیستند.

Nelly Lahoud and Anthony H. Johns, *Islam in World Politics*, New York: Routledge, Taylor and Francis Group, 2005, 192 pages.

اطلاعات در مورد ایران بودند. نویسنده سپس به قرون شانزدهم و هفدهم می‌پردازد؛ یعنی زمانی که مسافرت‌های اروپا و انگلیسی‌ها آغاز شد و دانش غرب از شرق را افزایش داد، و بحث خود را در قرن نوزدهم به پایان می‌برد.

Larry Diamond, Marc F. Plattner, and Daniel Brumberg, (eds.), *Islam and Democracy in the Middle East*, Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press, 2003, 298 pages.

اسلام و دموکراسی در خاورمیانه

این کتاب یک بررسی جامع از ریشه‌ها و بنیادهای قدرت رژیم‌های خودکامه خاورمیانه است. کتاب همچنین شرح دقیقی از مبارزات میان اصلاح طلبان دولتی و نیروهای مخالف را برای پیش برد آزادیهای مدنی، انتخابات رقابتی و آرایه یک دیدگاه کثرت‌گرایانه درباره اسلام به دست می‌دهد. حدود ۲۵ نویسنده برجسته غربی و خاورمیانه‌ای در این کتاب نوشته‌های خود را آرایه داده‌اند. از جمله می‌توان به افراد زیر اشاره کرد: دانیل برومبرگ، ویلیام کرانت، لیث قبعه، سولی اوزل، ژان فرانسوا سزنک، ایمانوئل سیوان، و مایکل هرب. یکی از

اسلام در سیاست جهان

عنوان هدف سیاست دولتهای خاورمیانه ای و بازیگران فعال حقوق خود در نظر گرفته شده اند. این نگاه جنوب به شمال به افزایش دانش روابط و سیاست بین المللی کمک می کند، چون مسایل گسترده تری را مورد بررسی قرار می دهد که در سیاست خارجی جهان سوم مطرح می باشند. کتاب در واقع مقالات روزآمد شده ای را که در ویژه نامه زمستان ۲۰۰۳ نشریه بررسی امور بین الملل آمده بود، در دست خوانندگان می گذارد.

این کتاب مجموعه مقالاتی است که در آن به ظهور اسلام به عنوان یک نیروی سیاسی بین المللی پرداخته شده است. مقالات این مجموعه به عوامل متنوعی چون چالش «اسلام گرایی»، بهره برداری از اسلام به عنوان یک ابزار سیاسی در صحنه بین المللی، سهم اسلام در نظریه و عمل مسایل مالی جهان، نقش اسلام در گفتمان جنسیتی، و دسته بندیهای اسلامی در شبه قاره هند، شرق آسیا، آسیای مرکزی و جهان عرب می پردازد.

Marsha Pripstein Posusney and Michele Penner Angrist (eds.), *Authoritarianism in the Middle East*, Boulder, Co: Lynne Rienner Publishers, 2005, 232 pages.

Gerd Nonneman (ed.), *Analyzing Middle Eastern Foreign Policies and the Relationship with Europe*, New York: Routledge, 2005, 262 pages.

اقتدار گرایی در خاورمیانه

هدف اساسی کتاب آن است که به این پرسش اساسی پاسخ دهد که چرا در حالی که گذارهای موفق به دموکراسی در سایر مناطق جهان در حال توسعه در حال روی دادن است، در خاورمیانه رژیمهای اقتدارگرا همچنان به زندگی خود ادامه می دهند؟ کتاب برای پاسخ دادن به این سوال بر دو عامل اساسی تکیه می کند: نقش نهادهای

تحلیل سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه و ارتباط آن با اروپا
کتاب چارچوبی مفهومی برای تحلیل سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه و فهم رابطه آنها با اروپا به دست می دهد. همچنین به بررسی شرایط داخلی، منطقه ای و بین المللی شکل دهنده سیاست خارجی می پردازد. در کتاب کشورهای اروپایی به

سیاسی، و گزینه‌های راهبردی حاکمان و چالشگران مخالف. علاوه بر این، کتاب بر دیگر پویایی‌های اساسی سیاسی در کل خاورمیانه تأکید می‌ورزد و بر اساس آن راهبهای گوناگون ادامه توازن قدرت به سود وضع موجود را بررسی می‌کند.

نظم مخفی اسماعیلیه

Marshall G. S. Hodgson, *The Secret of Order Assassins*, Philadelphia: University of Pensilvania Press, 2005, 278 pages.

کتاب نظم مخفی موجود میان اسماعیلیان که اعضای آن ماموریت‌های خودکشی علیه اعضای دربار سلجوقی را انجام می‌دادند، بررسی می‌کند. گرچه امروز اسماعیلیان یک اقلیت کوچک به شمار می‌روند، زمانی چنان اهمیت داشتند که در دوران دودمان فاطمی بر مصر حکومت می‌کردند و قاهره را پایتخت خود کرده بودند. نویسنده شرح دقیق تاریخی جنبش اسماعیلیه را آنچنان به دست می‌دهد که بتواند حقایق تاریخی را از فرهنگ عامه مربوط به آنها جدا کند. او ظهور فرقه اسماعیلیه نزاری را در درون سنت شیعه و تاریخ پیچیده مبارزات قدرت در درون اسلام، پی‌گیری کرده است. او اصول بنیادین جنبش را تجزیه و تحلیل کرده و متون مذهبی اسماعیلیه را تبیین می‌کند.

Robert Satloff, *The Battle of Ideas in the War on Terror*, Washington DC: The Washington Institute for Near Eastern Policy, 2004, 106 pages.

نبرد اندیشه‌ها در جنگ علیه ترور

هدف اساسی این کتاب که توسط مدیر اجرایی مؤسسه سیاست خاور نزدیک و واشنگتن نوشته شده، این است که به آمریکا کمک کند، چگونه متحدان مسلمان خاورمیانه‌ای اش را در جنگ با اسلام‌گرایان به حمایت از خود تشویق کند. نویسنده در تلاش برای پاسخ دادن به این مسئله اساسی، راهبایی را بررسی می‌کند که بر اساس آن دیپلماسی عمومی پر مخاطره آمریکا در برابر اعراب و مسلمانان بهبود پیدا کند. نویسنده در ۱۷ مقاله‌ای که در این کتاب آرایه داده است، چگونگی به راه انداختن جنگ موثر اندیشه‌ها در خاورمیانه را بررسی می‌کند.